

MARDİŞ
MARDİNLİ İŞ ADAMLARI DERNEĞİ

MARDİN EKONOMİ MONİTÖRÜ 2020

ARALIK
2020

Abdülkadir AKKUŞ
Yönetim Kurulu
Başkanı

Kıymetli MARIŞ Ailesi,

Rapora Başlarken..

Dünyanın gündemine önce bir sağlık krizi, sonrasında ise sosyo-ekonomik kriz olarak yerleşen Covid-19 salgını gölgesinde zorlu bir yılı geride bırakıyoruz. Aralık ortası itibariyle salgın, dünyada 72 milyonu aşkın kişiyi enfekte ederken, yaklaşık 1,61 milyon kişinin ise yaşamını yitirmesine neden oldu. Ülkemizde de tüm önlemlere karşın salgın, binlerce canımıza mal olmuş durumda. Neyse ki, yılın son aylarında dünyanın çeşitli noktalarından gelen aşı haberleriyle daha iyimser ve pozitif beklentilerle dolu bir iklime doğru yol alıyoruz. 2020'nin üçüncü çeyreğinden itibaren, ülkemizin de dahil olduğu ulusal ekonomilerde artan iyimserlik 2021 yılı için ümitlerimizi besliyor. Ancak, Covid-19 salgını ile ilgili tüm dünyada ve ülkemizde mücadele sürüyor ve eski hayatımıza kavuşmamız için bir süre daha beklememiz gerekiyor.

Nitekim, Şubat ayından itibaren fiziksel mecralarda bir araya gelemeyip bunun burukluğunu yaşasak da, MARIŞ olarak hızla entegre olduğumuz dijital mecralarda birbirimize desteğimizi başarıyla sürdürdük. Gerek e-ihracattan teşviklere kadar geniş bir yelpazede uzmanları konuk ettiğimiz Cumartesi toplantılarımız gerekse diğer sosyal medya mecralarımızda siz kıymetli üyelerimizle birlikte olduk.

Değerli Üyelerimiz,

MARIŞ kurulduğu ilk günden bu yana kendini, araştıran ve veri üreten bir STK olarak konumlandırmaya özen gösterdi. İlk olarak **Mardin Ekonomi Monitörü 2019** ve sonrasında sizlerin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz, salgınının üyelerimizin ticari faaliyetlerine etkisini analiz ettiğimiz **Covid-19 Ticari Etki Analizi** araştırmamız bu çabanın en nadide örnekleri olarak öne çıktı. İşte bu zorlu yılı geride bırakırken **Mardin Ekonomi Monitörü 2020** raporumuzla karşınızda olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. İnanıyorum ki, raporumuz "2020 yılında memleketimiz Mardin'deki yatırım ortamında hangi gelişmeler yaşandı?" sorusuna, kuşatıcı cevaplarla ışık tutacaktır. Bu vesileyle raporumuzun hazırlanmasında emeği geçen MARIŞ danışmanlarına ve profesyonel kadrosuna teşekkürlerimi sunarken, Covid-19 salgınının insanlık için bir sorun olmaktan en kısa zamanda çıkmasını ve yeniden sağlıklı ve bereketli günlere kavuşabilmeyi can-ı gönülden diliyorum.

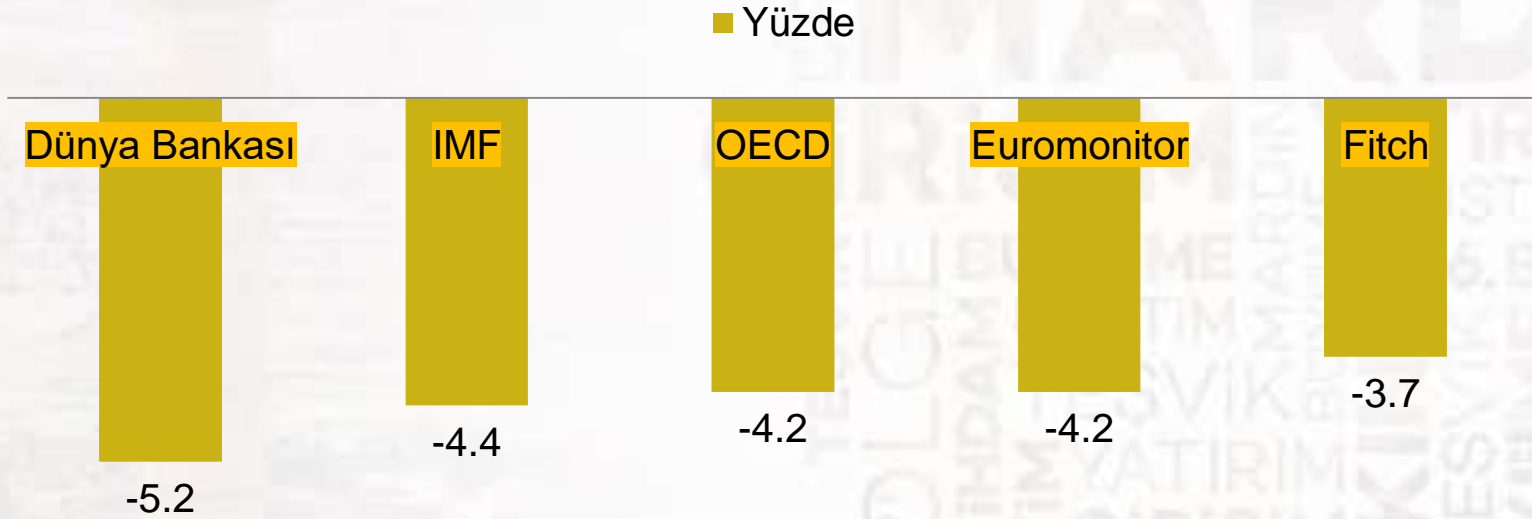
Salgın Gölgesinde Bir Yıl..

- 2019'un Aralık ayında Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan kentinde başlayan olağandışı pnömoni vakaları ile küresel gündeme yerleşen Coronavirus (Covid-19), **Aralık ayının ortası itibariyle dünyada 72 milyonu aşkın kişiyi enfekte ederken, yaklaşık 1,61 milyon kişinin ise yaşamını yitirmesine** neden olmuş durumda. Diğer yandan iyileşenlerin sayısı ise 50 milyona aşmıştır.
- 11 Mart tarihinde **Dünya Sağlık Örgütü (WHO)** tarafından pandemi yani salgın ilan edilen Covid-19, aynı gün Türkiye'de de ilk vakaları beraberinde getirirken, 17 Mart tarihinde ise Türkiye'de salgından kaynaklı ilk ölüm raporlandı.
- **Türkiye'de toplam vaka sayısı 1,8 milyonu aşarken, yaşamını yitirenlerin sayısı ise 16 bini geride bırakmıştır.**
- Ülkemizde 22 Mart tarihinde 65 yaş ve üstü ile kronik rahatsızlığı olanlara sokağa çıkma yasağı getirilirken, 3 Nisan tarihinde kapsam 20 yaş ve altı vatandaşları da içerecek şekilde genişletildi.
- 10 Nisan Cuma akşamı itibariyle haftasonlarını kapsayacak şekilde sokağa çıkma yasağı uygulamasına geçildi.
- Nisan ayında dünyada 191 ülkede 1,57 milyar öğrencinin (toplam öğrencilerin %91,3'ü) okulları kapalı iken, Haziran sonu itibariyle 144 ülkede yaklaşık 1,18 milyar öğrenciye (toplam öğrencilerin %67,7'sine) geriledi. **Aralık ortası itibariyle bu oran %56,6'ya gerilemiş durumda.**
- Salgına karşı sınırlarda alınan önlemlerle turizm, havacılık gibi kritik sektörlerde faaliyetlerin tamamen durduğu, başta otomotiv olmak üzere birçok önemli sektörün üretime ara verdiği süreç sadece **"sağlık sorunu"** olmaktan çıkarak küresel tedarik zincirlerindeki işleyişi asgari seviyelere indiren bir **ekonomik soruna** dönüştü. Birçok kurum içinden geçilen süreci büyük bunalımdan sonraki en büyük resesyon olarak tanımladı.
- Ekonomik faaliyetlerin önemli ölçüde durduğu bu konjonktür 2020 yılına ilişkin büyüme tahminlerini negatif yönde yeniden şekillendirmeyi sürdürse de, yeni tahminlerin özellikle aşı çalışmalarıyla birlikte daha iyimser bir konuma yerleştiğini görüyoruz.

- Önde gelen kurumlara göre küresel ekonominin, 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle %3,7 ile 5,2 arasında daralması bekleniyor.

Covid-19 Işığında 2020 Yılı İçin Küresel Ekonomi Büyüme Öngörülleri

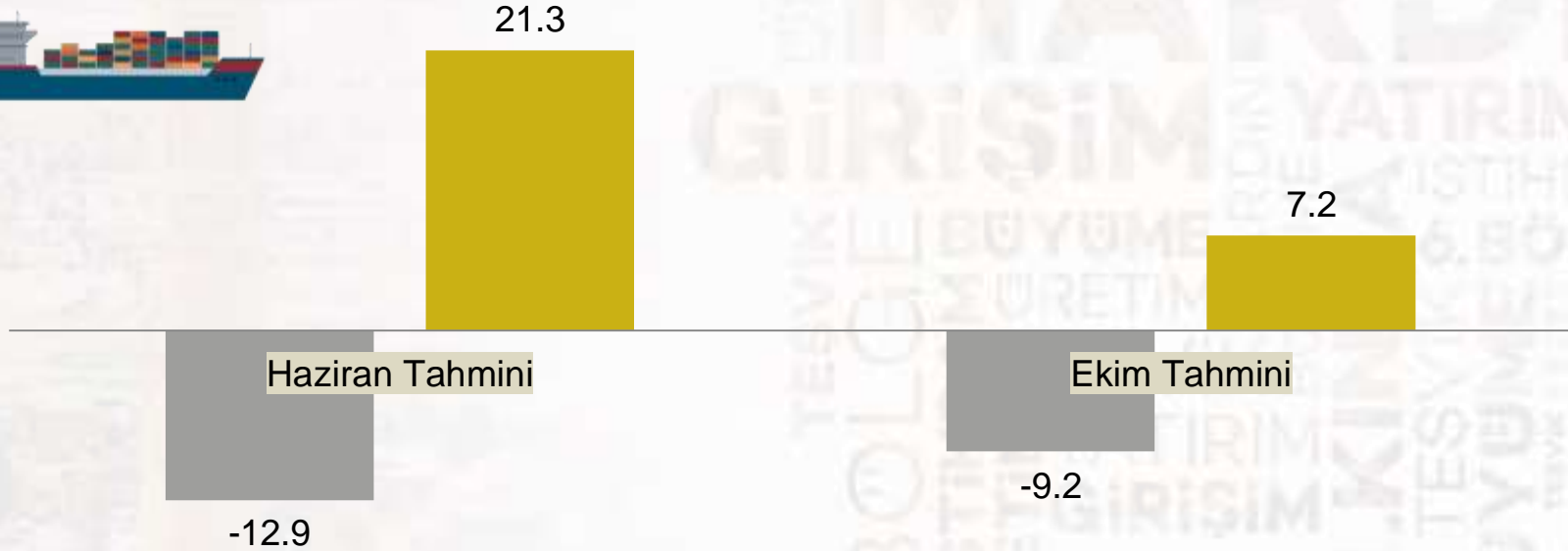
KAYNAK: OECD, DÜNYA BANKASI, IMF, FITCH, EUROMONITOR

- Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Ekim 2020’de küresel ticaretin daha yumuşak bir daralma ile karşılaşacağını belirterek iyimser senaryosunu güncelledi ve 2020 yılı için %9,2’lik bir daralmaya işaret etti.

Küresel Ticaret Büyüme Öngörülerini, İyimser Senaryo (2020-2021)

■ 2020 (Yüzde) ■ 2021 (Yüzde)

KAYNAK: WTO

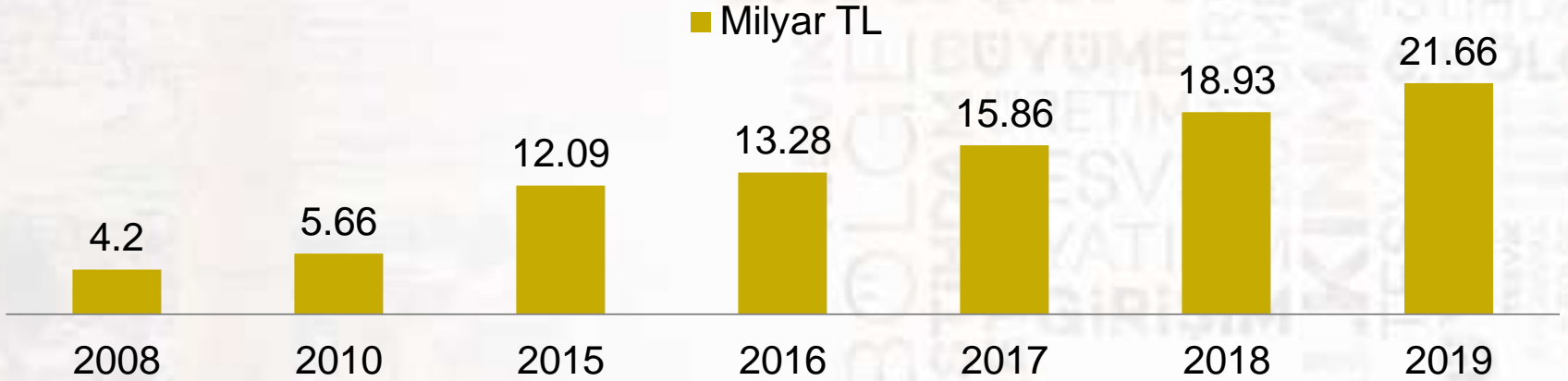
**TÜRKİYE'NİN
34.
EKONOMİSİ**

**11 YILDA 8
SIRA
YÜKSELİŞ**

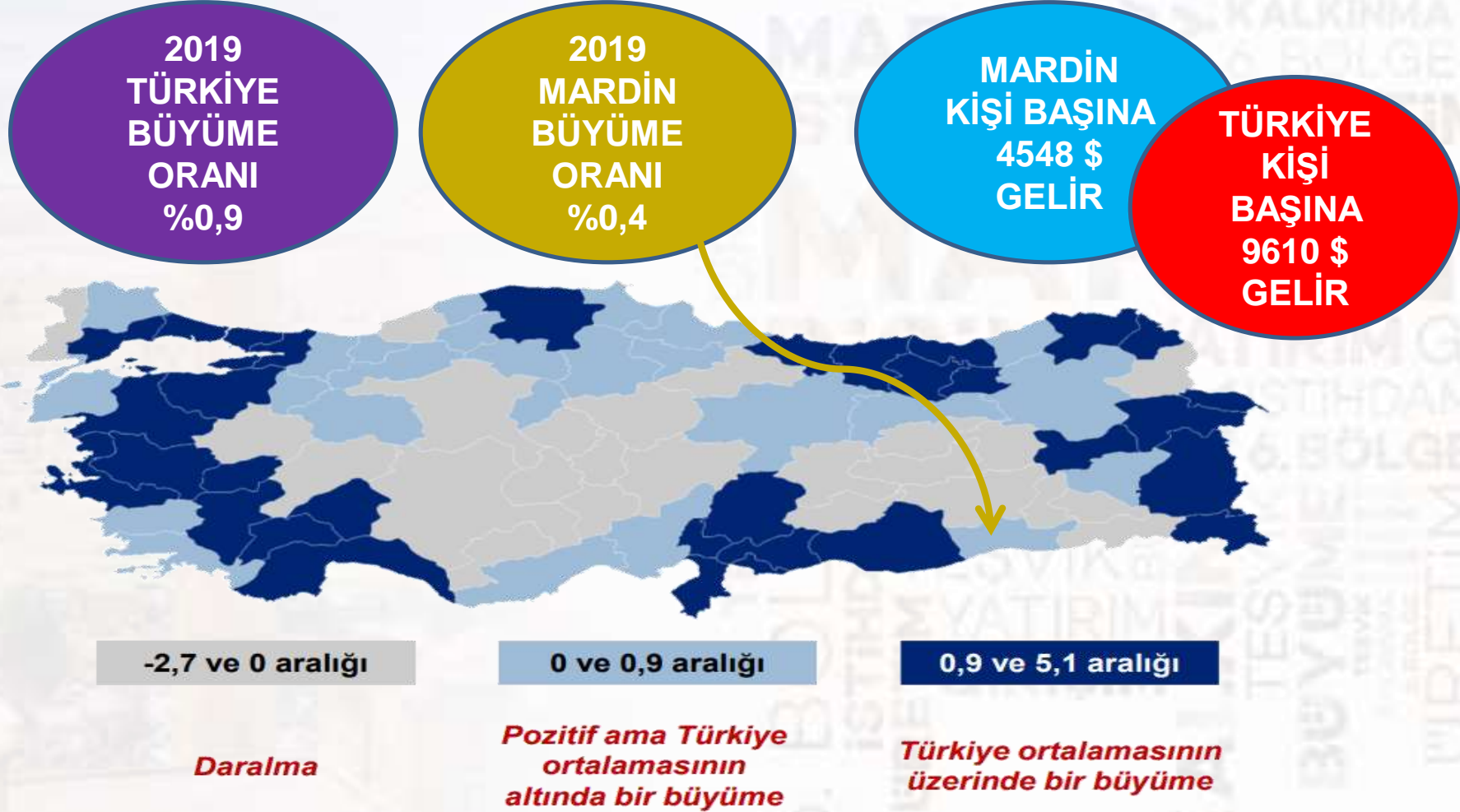
**21,66 MİLYAR
TL
GSH**

**2008-2019
arası
%400'den
fazla GSH
artışı**

Mardin'in GSH Gelişimi (2008-2019)

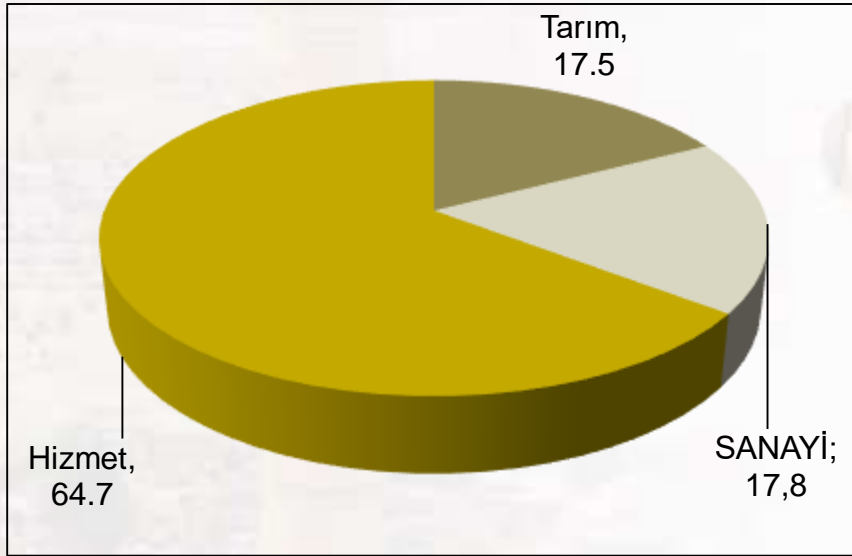
KAYNAK: TÜİK, TEPAV

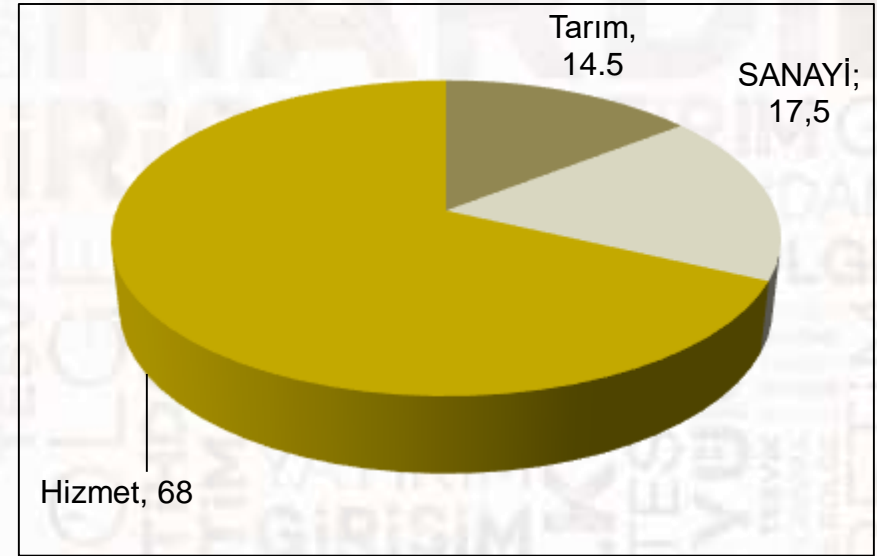

- 2018 yılı sonunda Mardin ekonomisinin bel kemiğini %68 ile hizmetler sektörü oluşturuyor.
- Önceki yıla göre tarım ve sanayi sektörleri pay kaybederken, hizmetler sektörü payını arttırdı.

Sektörlerin Mardin'in GSH'si İçerisindeki Payının Gelişimi (2017-2018)

2017

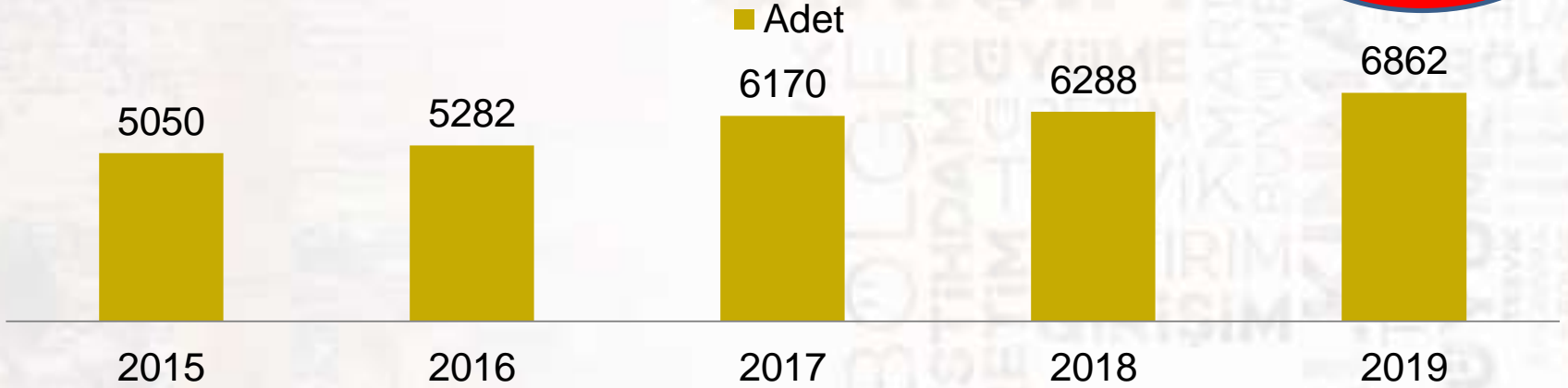
2018

KAYNAK: TÜİK

Mardin'de Girişimlerin Sayısı (2015-2019)

KAYNAK: SGK

* Girişim ve İstihdam istatistikleri bir iş yerinde sözleşmeli olarak çalışanları kapsamaktadır.

11 AYDA
803,9
MİLYON
USD
İHRACAT

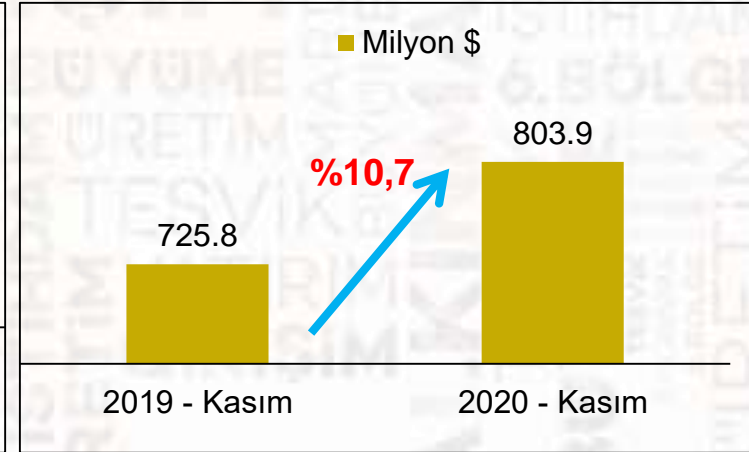
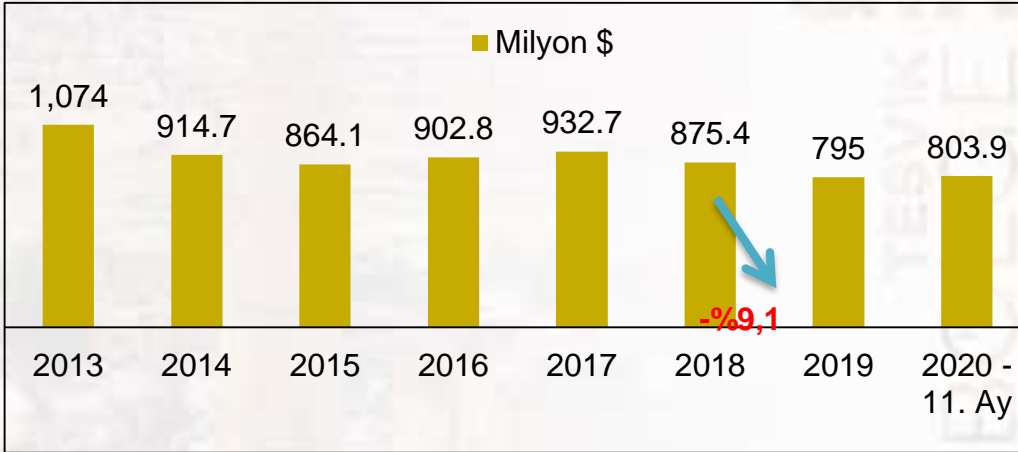
GEÇEN
YILIN AYNI
DÖNEMİNE
GÖRE %10,7
ARTIŞ

19.
İHRACATÇI
KENT

TOPLAM
İHRACATTAN
PAY %0,57

IRAK'IN
PAYI
%76,4

Mardin'in İhracatının Gelişimi ve Projeksiyonu (2013-2020)

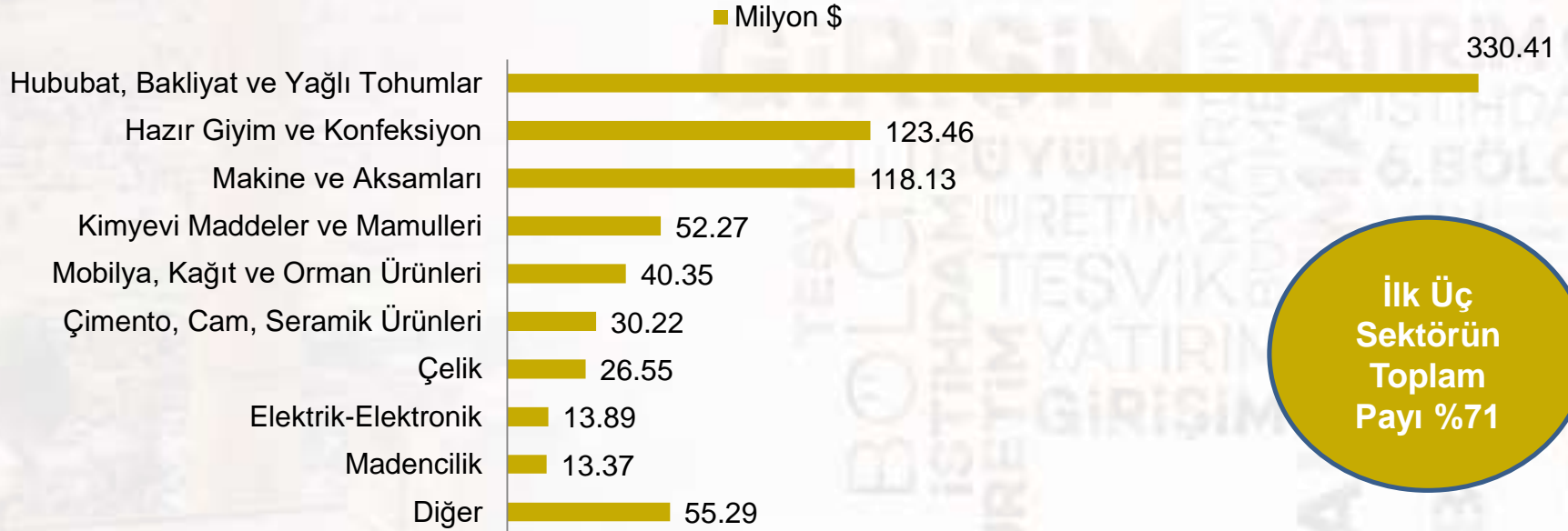
KAYNAK: TÜİK, TİM

Mardin'den 2020'nin ilk 11 ayında yapılan toplam ihracatın;

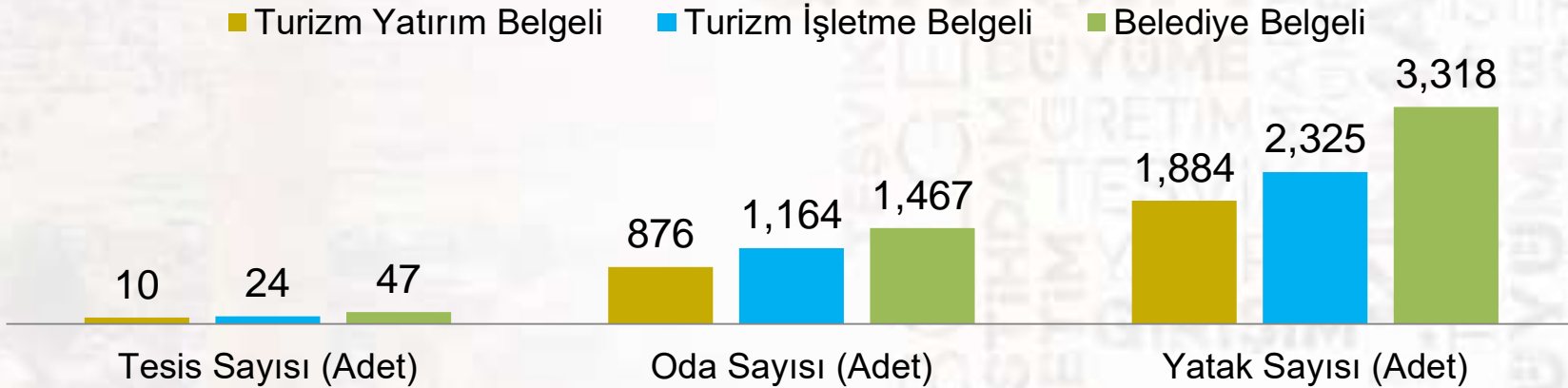
- %41'i hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar grubunda gerçekleşirken, %15,3 ile hazır giyim ve konfeksiyon ikinci sırada.
- Geçtiğimiz yıllarda gerilerde yer alan makine ve aksamaları ise hızlı bir yükselişle üçüncü sıraya yerleşmiş durumda ve bu Mardin üretim eko-sisteminin değişmesi açısından ümit verici bir faktör.

Mardin'in İhracat Şampiyonu Sektörleri (2020 Kasım Ayı İtibariyle)

Mardin Turizm Altyapı İstatistikleri (Aralık 2020)

KAYNAK: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Neden MARDİN'e Yatırım?

TEŞEKKÜRLER...

Hazırlayan
Ufuk AKBAL

ARALIK
2020

